

**ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ ТИПУ ЧЕН'ЮЙ У КИТАЙСЬКІЙ МОВІ:
ДЕФІНІЦІЙНИЙ, КЛАСИФІКАЦІЙНИЙ ТА ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ ВИМІРИ****CHENGYU-TYPE PHRASEOLOGICAL UNITS IN CHINESE: DEFINITIONARY,
CLASSIFICATIONAL AND LINGUOCULTURAL DIMENSIONS****Цимбал С.В.,***orcid.org/0000-0002-7367-5354**кандидат філологічних наук,**завідувач кафедри китайської мови і перекладу**Київського столичного університету імені Бориса Грінченка***Ільницька М.Б.,***orcid.org/0000-0002-4882-4557**старший викладач кафедри китайської мови і перекладу**Київського столичного університету імені Бориса Грінченка***Кириленко М.Ю.,***orcid.org/0009-0000-9212-8383**студентка IV курсу факультету східних мов**Київського столичного університету імені Бориса Грінченка*

У статті досліджено фразеологічні одиниці типу чен'юй (成语) як одну з найважливіших складових фразеологічної системи китайської мови. Проаналізовано сучасні підходи до визначення поняття чен'юй, висвітлено їхні дефініційні, структурні, семантичні та функціональні характеристики. Встановлено, що чен'юй є стійкими відтворюваними мовними одиницями, які характеризуються структурною фіксованістю, семантичною цілісністю, історико-культурною зумовленістю та переважно чотирискладовою будовою. Обґрунтовано, що їх значення не зводиться до суми значень окремих компонентів, а формується завдяки історичним, літературним, філософським і міфологічним джерелам, які забезпечують високий рівень культурної маркованості цих мовних одиниць. Особливу увагу приділено принципам і критеріям класифікації чен'юй. Розглянуто основні класифікаційні моделі, що ґрунтуються на походженні, структурній організації та функціональному призначенні фразеологізмів. Визначено особливості структурних моделей чен'юй, серед яких виокремлено конструкції типу «дієслово + об'єкт», «підмет + присудок», «означення + означуване» та паралельні конструкції. З'ясовано, що функціональний потенціал чен'юй реалізується через їхню експресивну, стилістичну та комунікативну роль, що забезпечує стисле, образне й культурно насичене вираження складних понять і явищ. Окремий аспект дослідження присвячено міфологічній традиції як одному з провідних джерел формування китайського фразеологічного фонду. Проаналізовано роль давньокитайських міфів і класичних пам'яток, зокрема «Книги гір і морів» («山海经»), у виникненні та семантичному розвитку чен'юй. Показано, що процес трансформації міфологічних сюжетів у стійкі фразеологічні конструкції супроводжується семантичною конденсацією та узагальненням, завдяки чому чен'юй стають носіями культурної пам'яті, національних цінностей і концептуальних моделей китайської мовної картини світу. Доведено, що дослідження чен'юй має важливе значення для сучасної китайської фразеології, лінгвокультурології, стилістики, перекладознавства та міжкультурної комунікації, оскільки сприяє глибшому розумінню взаємозв'язку мови, культури та історичної традиції.

Ключові слова: чен'юй, мовна одиниця, 山海经, стилістична функція, практична китайська мова, міфологія.

The article studies phraseological units of the chengyu (成语) type as one of the most important components of the phraseological system of the Chinese language. Modern approaches to the definition of the concept of chengyu are analyzed, their definitional, structural, semantic and functional characteristics are highlighted. It is established that chengyu are stable, reproducible language units, which are characterized by structural fixity, semantic integrity, historical and cultural conditioning and mainly a four-syllable structure. It is substantiated that their meaning is not reduced to the sum of the meanings of individual components, but is formed thanks to historical, literary, philosophical and mythological sources, which provide a high level of cultural marking of these language units. Special attention is paid to the principles and criteria for the classification of chengyu. The main classification models based on the origin, structural organization and functional purpose of phraseological units are considered. The features of the structural models of chengyu are determined, among which constructions of the type "verb + object", "subject + predicate", "denotation + signified" and parallel constructions are distinguished. It is found that the functional potential of chengyu is realized through their expressive, stylistic and communicative role, which provides a concise, imaginative and culturally rich expression of complex concepts and phenomena. A separate aspect of the study is devoted to the mythological tradition as one of the leading sources of the formation of the Chinese phraseological fund. The role of ancient Chinese myths and classical monuments, in particular the "Book of Mountains and Seas" ("山海经"), in the emergence and semantic development of chengyu is analyzed. It is shown that the process of transformation of mythological plots into stable phraseological constructions is accompanied by semantic condensation and generalization, due to which chengyu become carriers of cultural memory, national values and conceptual models of the Chinese linguistic picture of the world. It is proved that the study of chengyu is of great importance for modern Chinese phraseology, linguoculturology, stylistics, translation studies and intercultural communication, as it contributes to a deeper understanding of the relationship between language, culture and historical tradition.

Key words: chengyu, linguistic unit, 山海经, stylistic function, practical Chinese, mythology.

Постановка проблеми. Чен'юй (成语) – це стійкі мовні одиниці китайської мови, що функціонують упродовж тривалого історичного періоду та характеризуються лаконічністю, структурною фіксованістю і семантичною цілісністю. У сучасній лінгвістиці під 成语 зазвичай розуміють усталені лексико-граматичні сполучення, які складаються переважно з чотирьох ієрогліфів, мають відносно стабільну форму, відтворюються у готовому вигляді та виражають узагальнене переносне значення. Більшість 成语 походять із класичної китайської мови (文言文) та безпосередньо пов'язані з історичними подіями, філософськими трактатами, поетичними текстами, літературними творами та міфологічними сюжетами. Їх семантика значно перевищує суму значень окремих компонентів, оскільки вона закріплює певний культурний або історичний наратив. Саме тому 成语 виступають не лише мовними одиницями, а й носіями культурної пам'яті [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема визначення поняття 成语 пов'язана з їх історичною глибиною та функціональною різноманітністю. Люй Шусян (吕叔湘) у праці «Коротке обговорення дослідження граматики лізації» наводить приклад вислову «一部十七史从何处说起» («З чого почати розповідь про всі сімнадцять історій?») як ілюстрацію того, як історична цитата з часом перетворюється на фразеологічну одиницю. Цей вислів походить із 宋元通鑑 («Всеохопне дзеркало історії династій Сун і Юань»), де його вимовляє Вень Тяньсян (文天祥, 1236–1283 pp.). У період династії Південна Сун (南宋, 1127–1279 pp.) термін 十七史 («Сімнадцять історій») позначає корпус канонічних історичних хронік. Хоча згодом історичний канон розширився до «二十四史» або «二十五史», сама формула залишилася незмінною, що свідчить про її фразеологізацію. Таким чином, ключовим критерієм становлення 成语 є не лише походження, а й тривала традиція вживання [2; 5].

Подібний механізм простежується у вислові «不入虎穴，焉得虎子» («Не увійшовши до тигрового лігва, не здобудеш тигреняти»), що походить із «后汉书» («Книга Пізньої Хань») і приписується Бань Чао (班超, 32–102 pp. н.е.) – видатному полководцю та дипломату періоду династії Східна Хань (东汉, 25–220 pp. н.е.). Первісно це була конкретна історична репліка, проте завдяки широкому використанню вона набула статусу 成语 зі значенням «не ризикуючи, не досягнеш успіху». Натомість інші афористичні вислови, які не отримали широкого розповсюдження, не стали фразеологічними одиницями. Отже, усталеність

і відтворюваність є визначальними характеристиками 成语 [2].

Постановка завдання. Метою статті є комплексне дослідження чен'юй як культурно маркованих фразеологічних одиниць китайської мови шляхом аналізу їхніх дефініційних, структурних, семантичних і функціональних характеристик, систематизації сучасних підходів до їх класифікації та з'ясування ролі давньокитайської міфологічної традиції у формуванні їхнього семантичного й лінгвокультурного потенціалу.

Виклад основного матеріалу. З лінгвістичного погляду 成语 відрізняються від вільних словосполучень тим, що їх значення не виводиться безпосередньо зі значень компонентів. Якщо словосполучення «зелена трава» легко інтерпретується через семантику його складників, то значення 成语 потребує знання культурного контексту. Наприклад, 精卫填海 (*Jīng wèi tián hǎi*, «птаха Цзінвей засипає море») означає непохитну наполегливість. Без знання міфу про богиню Нюйва 女娃 (Nǚwá), яка перетворилася на птаха 精卫 (Jīngwèi) й намагалася засипати море камінням, буквальний переклад не передає його семантики. Аналогічно, «(велетень) Куафу наздоганяє сонце» 夸父逐日 (*Kuāfù zhú rì*), символізує прагнення до не досяжного, а «Нюйва лагодить небо» 女娲补天 (*Nǚwā bǔ tiān*) – відновлення космічної гармонії після катастрофи [3].

Особливо показовими є випадки, коли значення 成语 базується на літературному анекдоті або культурній алюзії. Так, двоскладове 推敲 (*tuīqiāo*, «ретельно добирати слова», *досл.*: «штовхати й стукати») походить із історії про Цзя Дао (贾岛, 779–843 pp.), який вагався між словами 推 («штовхати») та 敲 («стукати») у поетичному рядку. Згодом цей епізод став символом ретельного добору слів. Хоча існують близькі за змістом слова 斟酌 (*zhēnzhuó*, «зважувати, обмірковувати») і 琢磨 (*zuómo*, «обдумувати, шліфувати думку»), саме 推敲 має історико-культурну основу, що відрізняє його від звичайних лексем [4].

Подібну роль відіграє 成语 看竹 (*kànzhú*, «споглядати бамбук»), що походить із твору 世说新语 («Нові оповіді про світські справи») та пов'язаний з історією Ван Хуейчжи (王徽之, бл. 338–386 pp.), який віддав перевагу спогляданню бамбука перед дотриманням етикету. У поезії Ван Вей (王维, 699–759 pp.) цей образ набуває символічного значення духовної незалежності та зневаги до формальностей. Без знання джерела буквального тлумачення позбавляє вираз його культурного змісту [5].

Структурно 成语 представлені кількома моделями. Хоча типовою вважається чотирискладова форма, існують також дво- та трискладові одиниці. Наприклад, такі двоскладові одиниці як 推敲 (*tuīqiāo*, «ретельно добирати слова»), 鸡肋 (*jīlèi*, «курячі реберця», тобто щось мало-корисне, але таке, від чого важко відмовитися) та 烂柯 (*làn kē*, «гнила сокира», метафора плину часу й відчуження від світу) часто мають чітке історичне підґрунтя, що відрізняє їх від звичайних слів. Трискладові можна умовно поділити на групи залежно від ступеня їх усталеності та наявності літературного джерела: 闭门羹 (*bì mén gēng*, «отримати відмову», *досл.*: «юшка перед зачиненими дверима»), 莫须有 (*mò xū yǒu*, «безпідставне звинувачення», *досл.*: «може, й існує»), 破天荒 (*pò tiān huāng*, «зробити щось уперше»), 露马脚 (*lòu mǎ jiǎo*, «викрити справжню сутність», *досл.*: «показати кінські копита») та 摇钱树 (*yáo qián shù*, «джерело легкого прибутку», *досл.*: «грошове дерево»). Однак абсолютну більшість становлять чотирискладові конструкції [2].

Домінування чотирискладових 成语 пов'язане з ритмічною традицією китайської поезії, зокрема з моделлю із 诗经 («Книга пісень»). Значна кількість 成语 безпосередньо походить із цього найдавнішого поетичного корпусу: 桃之夭夭 (*táo zhī yāo yāo*, «пишно квітучий персик», символ молодості й краси), 赳赳武夫 (*jiū jiū wǔ fū*, «мужній воїн»), 忧心忡忡 (*yōu xīn chōng chōng*, «бути глибоко стривоженим»), 硕大无朋 (*shuò dà wú péng*, «неперевершено великий»), 信誓旦旦 (*xìn shì dàn dàn*, «урочисто присягатися»), 颠倒衣裳 (*diān dǎo yī cháng*, «діяти в стані сильного сум'яття»), 他山之石 (*tā shān zhī shí*, «камінь з іншої гори», тобто корисний досвід ззовні), 不可救药 (*bù kě jiù yào*, «безнадійний, невилправний»), 进退维谷 (*jìn tuì wéi gǔ*, «опинитися в безвиході»), 兢兢业业 (*jīng jīng yè yè*, «працювати сумлінно й обережно»), 小心翼翼 (*xiǎo xīn yì yì*, «вкрай обережно»), 高高在上 (*gāo gāo zài shàng*, «бути відстороненим, триматися зверхньо»), 未雨绸缪 (*wèi yǔ chóu móu*, «готуватися заздалегідь») та 一日三秋 (*yī rì sān qiū*, «один день здається трьома роками», тобто дуже сумувати за кимось). Завдяки ритмічній компактності, паралелізму та семантичній завершеності ці формули легко закріплювалися в мовленні та з часом перетворювалися на фразеологічні одиниці [2].

Таким чином, 成语 характеризуються такими основними ознаками:

- структурна фіксованість;
- семантична цілісність;
- історико-культурна зумовленість;

- відтворюваність у готовому вигляді;
- переважна чотирискладова форма.

Вони поєднують у собі мовну економію та культурну насиченість, що робить їх особливо важливими для дослідження китайської фразеології. Розуміння 成语 вимагає не лише лінгвістичної, а й культурологічної компетенції, що особливо актуально в контексті перекладу та міжкультурної комунікації. Чен'юй виступають специфічним типом фразеологічних одиниць китайської мови, які формуються на перетині мовної системи та культурної традиції. Усвідомлення їх дефініційних та структурних характеристик створює теоретичне підґрунтя для подальшого аналізу принципів класифікації китайських фразеологічних одиниць. У сучасних англійських лінгвістичних дослідженнях, пов'язаних з китайською фразеологією, класифікаційні підходи зазвичай включають походження, структурні особливості та функціональні характеристики як основні критерії аналізу. Подібні підходи представлені в рецензованих публікаціях, які висвітлюють структуру та значення китайських ідіом у широкому лінгвістичному контексті [6].

Серед основних критеріїв класифікації китайських фразеологічних одиниць особливе місце посідає їхнє походження. Такий підхід дає змогу встановити генетичні джерела формування 成语, простежити еволюцію їхнього значення та визначити взаємозв'язок між мовною формою і культурно-історичним контекстом. Англійські дослідження підкреслюють, що **класифікація за походженням** допомагає зрозуміти семантичну основу та культурні конотації кожного виразу, що є важливим під час перекладного аналізу [7]. З погляду історичної та культурної семантики, 成语 можна поділити на такі групи:

– ідіоми з літературних джерел і класичних текстів – вирази, що виникли в межах стародавньої літературної традиції, включно з китайською поезією, історичними хроніками та епічними текстами;

– історико-подієві ідіоми – вирази, що походять із конкретних подій чи історичних оповідей, закріплених у пам'яті мовців як сталі формули;

– міфологічні ідіоми – такі 成语 виникають на основі давніх легенд або міфів класичних текстів, що робить їх зміст глибоко культурно-семантичним.

Поряд із класифікацією за походженням важливе місце в дослідженні 成语 посідає структурний підхід, який дає змогу розкрити особливості їхньої граматичної організації та синтаксичної будови. Саме аналіз структурних моделей дозволяє

встановити типові схеми побудови чен'юй і пояснити специфіку їхнього функціонування в мовленні. Другим критерієм є структурний аналіз лінгвістичних характеристик 成语. **Структурна класифікація** дає змогу виявити синтаксичні закономірності, що визначають функціонування ідіом у тексті [7]. У межах англомовної лінгвістики виділяють такі структурні типи:

1) **Verb-object structure (дієслово + об'єкт)** – фразеологічні одиниці, у яких перший компонент виконує функцію дії, тоді як другий позначає об'єкт цієї дії. Така структура є характерною для багатьох 成语, що зберігають риси класичної китайської синтаксичної моделі;

2) **Subject-predicate structure (підмет + присудок)** – 成语, які за своєю граматичною організацією наближаються до повних речень і містять чітко виражений підмет та присудок, що дозволяє їм функціонувати як завершені смислові одиниці;

3) **Modifier-head structure (означення + основне слово)** – фразеологізми, побудовані за моделлю означення й означуваного, де перший компонент виконує описову або уточнювальну функцію щодо основного семантичного ядра виразу;

4) **Parallel structure (паралельні компоненти)** – конструкції, у яких складові частини перебувають у відношенні семантичної та синтаксичної рівноправності, часто утворюючи ритмічну або симетричну структуру, характерну для класичної китайської мови [7].

Значний науковий інтерес зокрема становить **функціональний аспект класифікації** 成语, оскільки він відображає специфіку реалізації їхнього семантичного, експресивного та прагматичного потенціалу в процесі комунікації. Аналіз функціонального призначення дає змогу встановити закономірності використання цих фразеологічних одиниць у різних сферах мовленнєвої діяльності та визначити їхню роль у формуванні образності й лаконічності китайського мовлення. Третій критерій – це функціональне призначення та стилістична сфера використання ідіоматичних виразів [7]. У межах англомовних досліджень з китайської лінгвістики прийнято розрізняти:

1) Експресивні функції – притаманні виразам, що надають мовленню емоційності або оцінності;

2) Стилїстичні функції – мають вирази, що слугують для конденсації змісту або художньої образності, особливо в літературних текстах;

3) Комунікативні ролі – виконують вирази, що допомагають стисло передавати складні ідеї або узагальнення [7].

Цей підхід дозволяє аналізувати не лише граматичну будову, а й семантичну функцію виразу

в певному мовному контексті. Водночас повне розуміння семантики чен'юй потребує звернення до їхніх культурно-історичних витоків, оскільки значення багатьох фразеологічних одиниць сформувалося під впливом історичних подій, літературних пам'яток, філософських учень і міфологічних сюжетів. У цьому контексті особливе місце посідає міфологічна традиція, яка стала одним із найдавніших джерел формування китайського фразеологічного фонду. Давньокитайські міфи виконували не лише пояснювальну та світоглядну функцію, спрямовану на осмислення навколишнього світу, інтерпретацію природних явищ, походження світу та людини, але й слугували джерелом стійких образів і символів, які з часом закріпилися в мовній системі. У процесі історичного розвитку ці образи зазнали семантичної конденсації та були зафіксовані у вигляді сталих фразеологічних одиниць, що зберігають культурну пам'ять і концептуальні уявлення давнього Китаю [3].

Ключову роль у формуванні образної та символічної системи китайської мови відіграють класичні міфологічні тексти, зокрема трактат «Книга гір і морів» («山海经»). Цей текст розглядається дослідниками як своєрідна енциклопедія давньокитайських уявлень про космос, природу, божественних істот і героїчних персонажів. Саме в межах «Книга гір і морів» формуються архетипні образи боротьби людини з природними силами, самопожертви, наполегливості та космічного порядку, які згодом стали семантичною основою багатьох 成语.

У тексті описуються герої, напівбожественні істоти та антропоморфні божества, які уособлюють стихійні сили природи, космічний порядок або моральні ідеали. Такі наративи формують архетипні образи боротьби людини з природними силами, наполегливості перед лицем неминучої поразки, самопожертви заради вищої мети та прагнення до відновлення гармонії між людиною й космосом. Саме ці архетипи згодом закріплюються в мовній системі у вигляді 成语 з високим рівнем узагальненості та символічності (наприклад, 刑天爭神 (Xíngtiān zhēng shén) «незламність та стійкість», *досл.*: «Сінтянь бореться з богами» тощо).

З лінгвістичного погляду «山海经» виступає важливим джерелом семантичних моделей, які лягли в основу формування фразеологічних одиниць. Міфологічні сюжети, спочатку представлені як розгорнуті оповіді, у процесі історичного розвитку зазнають семантичної редукції та абстрагування. У результаті складні наративи трансформуються в компактні чотирискладові формули, характерні для 成语, що дозволяє їм функціонувати як уні-

версальні носії культурно значущих ідей. У зв'язку з цим, «Книга гір і морів» не лише зберігає міфологічні уявлення давнього Китаю, а й відіграє роль посередника між міфологічним мисленням і фразеологічною системою сучасної китайської мови.

Додатково англомовні дослідники наголошують, що символіка «Книги гір і морів» сприяла формуванню метафоричного потенціалу китайської мови. Образи, закладені в цьому тексті, стали основою для метафор, що активно використовуються в художній літературі, публіцистиці та повсякденному мовленні. Саме завдяки цьому міфологічні 成语, пов'язані з трактатом, зберігають актуальність і в сучасному мовному просторі, водночас залишаючись носіями глибокого культурного та історичного змісту [7].

Процес перетворення міфологічних сюжетів на фразеологічні одиниці супроводжується узагальненням та абстрагуванням первинного наративу. Міфологічні персонажі й події, описані в класичних джерелах, втрачають конкретну сюжетну деталізацію та набувають символічного значення, яке легко інтегрується в мовну практику. У результаті складні міфологічні оповіді редукуються до компактних чотирискладових формул, характерних для 成语, що дозволяє використовувати їх як універсальні засоби вираження узагальнених ідей і моральних установок, наприклад, 巴蛇吞象 (*Bā shé tūn xiàng*) «надмірна жадібність», *досл.*: «Змія Ба ковтає слона».

Зважаючи на сказане вище, можна підсумувати, що ідіоми чень'юй є важливим компонентом китайської мовної системи. Китайські фразеологізми виступають особливою групою сталих виразів, що відрізняються стабільністю лексико-граматичних форм, історичним походженням та культурним бекграундом [8]. Водночас міфологічні 成语 характеризуються високим рівнем куль-

турної маркованості, оскільки їхнє значення безпосередньо пов'язане зі знанням міфологічного першоджерела. Саме ця особливість зумовлює їхню складність для інтерпретації та перекладу, адже буквальна передача значення компонентів іншою мовою не дозволяє повністю відтворити закладений у них культурно-семантичний зміст.

Висновки. Проведений аналіз дає підстави стверджувати, що ідіоми є ядром і суттю будь-якої мовної системи, оскільки вони акумулюють історичний досвід, культурну пам'ять та національно-специфічні способи концептуалізації світу. У китайській мові таку функцію виконують чень'юй, які становлять особливу групу мовних одиниць із фіксованою структурою, лексико-граматичною єдністю та семантичною цілісністю. Було з'ясовано, що 成语 здебільшого мають чотирискладову структуру, походять із класичної китайської мови (文言文) та пов'язані з історичними подіями, літературними пам'ятками й міфологічними сюжетами. Їх значення не зводиться до суми значень окремих компонентів, що викликає потребу у знанні культурного й історичного контексту для повноцінного розуміння. Натомість сучасна класифікація китайських фразеологізмів базується на трьох основних критеріях: походженні, структурних особливостях та функціональному призначенні. Таким чином, чень'юй (成语) поєднують у собі структурну стійкість, семантичну цілісність і культурне підґрунтя, функціонуючи не лише як фразеологічні одиниці китайської мови, а й як носії історичної пам'яті, філософських уявлень і традиційних цінностей китайського народу. Така багатовимірність зумовлює необхідність їх комплексного дослідження з урахуванням структурних, семантичних, функціональних і лінгвокультурних аспектів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Guo J. F. Learning Chinese Idioms: A Luxury or Necessity for the CFL Curriculum // *Teaching and Learning Chinese in Higher Education: Theoretical and Practical Issues* / edited by L. Yang. London : Routledge, 2017. P. 83–108. DOI: 10.4324/9781315520810-5.
2. 吕叔湘. 近代汉语指代词. 上海 : 学林出版社, 1985. 210 p.
3. Birrell A. *Chinese Mythology: An Introduction*. Baltimore ; London : Johns Hopkins University Press, 1999. 336 p.
4. 中国社会科学院语言研究所词典编辑室. 现代汉语词典. 第7版. 北京 : 商务印书馆, 2016. 1894 p.
5. Ebrey P. B. *The Cambridge Illustrated History of China*. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2010. 352 p.
6. Xing J. Z. (ed.). *Newest Trends in the Study of Grammaticalization and Lexicalization in Chinese*. Berlin ; Boston : De Gruyter Mouton, 2012. 330 p.
7. Jia J. Grammatical Structures and Metaphorical Content in Chinese Idioms. *Philology. Theory & Practice*. 2023. Vol. 16, No. 10. P. 3455–3463. DOI: 10.30853/phl20230522.
8. Пудлик О.Ю., Цимбал С.В. Фразеологізми в китайській мові: порівняльний аналіз з українською мовою. *III Всеукраїнський форум молодих сходознавців* : матеріали доповідей, 16-17 квіт. 2025 р. Київ : Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2025. С. 76-78.

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

Дата першого надходження статті до видання: 20.07.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 18.09.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 15.10.2026